

Plán podpory čtenářské gramotnosti (školní rok 2024/2025)

"Čtenářská gramotnost znamená schopnost porozumět psanému textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určitých cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života společnosti."

Současné pojetí čtenářské gramotnosti v sobě zahrnuje schopnost porozumět mnoha různým typům textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím ve škole i mimo školu, přemýšlet o jejich smyslu a umět jej vyložit.

Cíle:

- Podporovat u žáků dlouhodobý vztah ke čtení
- Zvyšovat úroveň čtenářské gramotnosti u žáků
- Vést žáky k pozitivnímu vztahu ke knize
- Motivovat žáky ke čtení a soustředění se na četbu
- Rozšiřovat slovní zásobu a upevňovat mluvnická pravidla prostřednictvím práce s textem
- Zlepšovat techniku čtení
- Rozvíjet u žáků schopnost čtení s porozuměním
- Vést žáky k pochopení významu ústního a písemného vyjadřování, porozumění textu a hledání informací

Úkoly:

- Předkládat žákům knihy různých žánrů
- Umožňovat volný výběr knih z knihovny ve třídě
- Podle možností a vhodných nabídek doplňovat knihy do školní knihovny
- Obměňovat knihy ve třídní knihovně
- Poskytovat žákům dostatek času k četbě
- Rozvíjet u žáků tiché i hlasité čtení, čtení s porozuměním
- Vést žáky k samostatnému mluvenému projevu
- Spolupracovat s obecní knihovnou
- Účastnit se akcí v Městské knihovně ve Vítkově
- Využívat k výuce školní i volně přístupné výukové programy na PC
- Používat ve výuce dostupnou ICT techniku – práce s interaktivní tabulí, počítači, iPady
- Využívat vzdělávací akce pro učitele se zaměřením na rozvoj čtenářství u žáků
- Účelně využívat v hodinách didaktické pomůcky
- Umožnit přístup k nejrůznějším textovým materiálům – práce s internetem
- Využívat ve výuce tzv. narativní metodu založenou na vyprávění příběhů – žáci vyjádří svou myšlenku prostřednictvím řeči, písma nebo obrázku
- Využívat nabídky divadelních představení
- Spolupracovat s obecním úřadem s přípravou programu na akcích pro veřejnost - Vítání občánků, Rozsvícení vánočního stromu v obci, Mikulášsko-vánoční besídka pro seniory, Besídka ke Dni matek

- Zařazovat do výuky metody kritického myšlení – např. brainstorming, myšlenkovou mapu, volné psaní, předvídání z klíčových slov

Plánované akce

1. pololetí

Prohlídka knih ve školní knihovně, příprava knihovny ve třídě

Návštěva obecní knihovny, beseda s knihovnicí

Předčítání literárních textů dětem z MŠ

2. pololetí

Čtenářský jarmark – ukázky přečtených vlastních knih a zpracování čtenářských deníků, individuální rozhovory mezi žáky o knihách u stolečků (starší žáci si tuto aktivitu samostatně připraví pro žáky 1. a 2. ročníku)

Recitační soutěž

Vyhodnocení celoročních čtenářských soutěží a předvedení čtenářských deníků.

Průběžně - čtenářské deníky, práce s dětskými časopisy, spolupráce s Klubem mladých čtenářů, doporučená četba, výběr knih pro společnou četbu, putovní kniha, hry a soutěže, kulturní vystoupení pro veřejnost.

Návštěva Městské knihovny ve Vítkově – dle aktuální nabídky.

Aktivita na rozvoj čtenářství ve školní družině

- Odpolední odpočinek s pohádkou
- Knihovnička ve školní družině (knihy a dětské časopisy) – donášení vlastních knih
- Březen – měsíc knihy ve ŠD
- Projektové dny ve ŠD (Košík plný zdravých dobrot, Halloween, Čarovná moc Vánoc – zvyky a tradice, Masopust, Velikonoce, Svatojánská kouzla, Cestujeme po ČR) – zjišťování nových informací, zajímavosti
- Čtení v rámci preventivního odpoledne – Ponožkový den, Slabikář slušného chování, Jak se správně chovat, Zdraví a zdravý životní styl, Zásady stolování, Den Země, Já chodec a já cyklista

Mínikoutky - mezinárodní a světové dny:

8. 9.	Mezinárodní den gramotností
21. 11.	Světový den pozdravů
21. 2.	Mezinárodní den mateřského jazyka
21. 3.	Světový den poezie
31. 3.	Noc s Andersenem

SOUHRN ZÁKLADNÍCH PODMÍNEK PRO ROZVÍJENÍ ČTENÁŘSTVÍ

1. Nikdo ve škole nepovažuje čtení za ztrátu času, dospělí jsou modelem čtenáře.

2. Čas - dostatek, pravidelnost, četnost: Žáci mají dostatek času na čtení přímo ve škole, čas je čtení věnován pravidelně a s dostatečnou frekvencí.

3. Předčítání: Žákům se ve škole často předčítá i tehdy, když už sami umějí číst.

4. Dostupnost knih a textů: Prostředí je naplněné různorodými knihami a texty, které jsou snadno dostupné.
5. Vlastní volba: Žáci si mohou vybírat knihy a texty podle vlastní volby.
6. Četba celých textů: Žáci čtou celé knihy, ne jen ukázky nebo úryvky.
7. Příležitost pro čtenářskou odezvu a sdílení: Žáci mohou bezprostředně sdílet osobní dojmy z četby.
8. Čtení je propojeno se psaním: Žáci písemně reagují na přečtené (osobní záznamy z četby). Žáci se učí textům rozumět i tím, že je sami vytvářejí (produktivní psaní).
9. Učitelé umějí čtení vyučovat: Ovládají čtenářské strategie pro porozumění textu, umějí je modelovat a vyučovat, ovládají metodu hlasitého přemýšlení, poskytování popisné zpětné vazby a korektivní zpětné vazby, umějí vést žáky k výběru textu.
10. Učitelé čtou: Učitelé znají knihy, které mohou zaujmout jejich žáky. Umějí každému žákovi doporučit vhodnou knihu. Sledují novinky.

Odkazy:

- „Čtenářská gramotnost jako vzdělávací cíl pro každého žáka“ - http://www.csicr.cz/html/CGvzdelavaci_cil/html5/index.html?&locale=CSY&pn=1
- Projekt Čtení pomáhá - <http://www.ctenipomaha.cz/>
- Čtenářská gramotnost a projektové vyučování - <http://www.ctenarska-gramotnost.cz/kategorie/ctenarska-gramotnost/cg-tipy>
- Významné a mezinárodní dny - <http://svatky.centrum.cz/svatky/vyznamne-dny/>
- <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/446/CO-JE-CTENARSKA-GRAMOTNOST-PROC-A-JAK-JI-ROZVIJET.html/>
- <https://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/449/CTENARSKA-GRAMOTNOST-A-VYUKOVE-AKTIVITY-V-CESKYCH-SKOLACH.html/>

28. 8. 2024

Gabriela Grodová